

„COMMUNIO” A ZNAKI CZASU

Refleksje na kanwie międzynarodowego zjazdu redakcji „Communio” w Hradec Kralové

W dniach 12—16 maja br. odbył się w Hradec Kralové (Czechy) doroczny międzynarodowy zjazd redakcji *Communio*. W spotkaniu tym wzięło udział trzynaście redakcji (niemiecka, północno-amerykańska, chorwacka, hiszpańska, niderlandzka, francuska, węgierska, włoska, polska, portugalska, słoweńska, czeska i ukraińska). Nie przybyli przedstawiciele redakcji brazylijskiej i argentyńskiej. Chociaż organizatorem i gospodarzem zjazdu była redakcja czeska, to jednak prawie wszystkim obradom przewodniczył — na prośbę samych gospodarzy — bp Peter Henrici, członek redakcji niemieckiej.

Zgodnie z ustalonym od lat kanonem na początku poszczególne redakcje złożyły sprawozdanie z istniejącej w ich łonie sytuacji oraz z pracy w minionym roku. Ogólnie rzecz biorąc, redakcje *Communio* pomyślnie — choć czasami nie bez problemów — kontynuują swoje prace, a ich wersje czasopisma mają nakład 600 (chorwacka i ukraińska), 800 (hiszpańska), 1000—1200 (czeska, słoweńska, niderlandzka), 2000 i więcej (pozostałe wersje językowe) egzemplarzy. Wiele redakcji stwierdzało, że *Communio* — choć w każdym kraju jest wiele różnych czasopism teologicznych i filozoficznych — odgrywa ciągle ważną rolę w naukowej literaturze katolickiej dzięki swemu charakterowi międzynarodowemu.

Na szczególną uwagę zasługuje sytuacja istniejąca w redakcji niemieckiej. Z powodu trudności finansowych z końcem roku 1999 wydawnictwo *Communio Verlag*, mające swą siedzibę w Kolonii, zawiesza swoją działalność i od przyszłego roku niemiecka wersja czasopisma będzie wydawana przez Johannes Verlag Einsiedeln we Fryburgu. Tym sposobem wydawnictwo to przejmie również wszystkie funkcje międzynarodowego sekretariatu *Communio*, którego siedziba dotychczas była w Kolonii.

Jeśli chodzi o polską redakcję *Communio*, boryka się ona przede wszystkim z jednym poważnym problemem. W obliczu powstających wciąż w Polsce wielu nowych czasopism teologicznych, biblijnych, filozoficznych i innych, które w większości dostarczają artykułów o bardzo szerokim wachlarzu tematycznym, gdyż mają

za zadanie przede wszystkim prezentację myśli danych ośrodków naukowych, chcemy nadal utrzymać tradycję publikowania numerów monotematycznych, tzn. trzymających się ściśle jednego tematu, jasno określonego w tytule danego zeszytu. Pod tym względem polska wersja *Communio* nieco (a niekiedy nawet bardzo) się różni od zawartości tegoż samego czasopisma w innych wersjach językowych, w których obok artykułów tematycznych wielokrotnie pojawiają się swoiste *miscellanea* tematów i zagadnień. Z dostępnych nam artykułów obcojęzycznych staramy się wybierać to, co się wydaje najbardziej wartościowe i najbardziej na czasie w naszej polskiej sytuacji. Niekiedy jednak owe artykuły, których tematyka jest omawiana na spotkaniu majowym lub grudniowym (krótszym) i których autorzy są również wyznaczani na tychże zjazdach, przychodzą z poważnym opóźnieniem. Również zeszyty innych wersji *Communio* otrzymujemy daleko po czasie. Fakt ten sprawia, że niejednokrotnie mamy kłopoty ze skompletowaniem numeru i że tematy zaplanowane na międzynarodowych zjazdach ukazują się w polskiej wersji czasopisma nawet z półrocznym przesunięciem w czasie. Oczywiście zawsze jesteśmy otwarci na rodzime artykuły polskie, i takowe nadchodzą do naszej redakcji — czasem wprost zamawiane u kompetentnych autorów, a czasem przysyłane bez naszych zamówień. Jednakże opóźnienia w napływie materiałów sprawiają, że nie jesteśmy w stanie podać „żelaznej” listy tematów wszystkich zeszytów *Communio*, mających się ukazać w następnym roku.

Drobny problem stanowi również brak dobrych, wykształconych teologicznie i godnych zaufania tłumaczy z języków obcych. Niekiedy odczuwamy niedobór tłumaczy z języka niemieckiego i francuskiego. Zupełnie zaś nie mamy do tej pory tłumaczy z takich języków, jak węgierski, czeski, chorwacki, słoweński lub ukraiński, a przecież również w tych wersjach językowych ukazuje się wiele artykułów, które mogłyby zainteresować i zainspirować polskich czytelników. Ufamy, że przyszłość pomoże nam rozwiązać przynajmniej niektóre z tych problemów.

Dwa dni w czasie międzynarodowego zjazdu *Communio* poświęcono pracy nad przyszłymi zeszytami czasopisma. Metody i przebiegu tej części naszego zebrania nie chcę w tym miejscu opisywać, gdyż każdego roku są one — w ogólnym zarysie — bardzo podobne i były już wielokrotnie przedstawiane w sprawozdaniach z poprzednich zjazdów. Pragnę jedynie zauważyć, że tym razem w tej właśnie kwestii zakradła się między redakcje pewna dysharmonia. W siedmiu wersjach językowych bowiem *Communio* ma postać dwumiesięcznika (6 zeszytów na rok), po-

zostałe zaś wersje od początku lub po zaistniałych przeobrażeniach są kwartalnikami i nie zamieszczają wszystkich wspólnie opracowywanych tematów. W wyniku długiej dyskusji nad przyszłym kształtem Międzynarodowego Przeglądu Teologicznego oraz dorocznych zjazdów jego poszczególnych redakcji ustalono, że w czasie wspólnych obrad majowych i grudniowych szczególny akcent będzie położony na omawianie tematów i planowanie artykułów czterech zeszytów na rok. Natomiast redakcje publikujące 6 numerów na rok będą przygotowywały dwa pozostałe zeszyty w czasie, który na zjeździe pozostanie im jeszcze do dyspozycji. Oby tylko taka decyzja nie doprowadziła do osłabienia ducha komunii między poszczególnymi wersjami *Communio*. Co prawda, trzeba przyznać, że od samego początku silnie akcentowano, iż w tym przeglądzie międzynarodowym ma istnieć nie tyle uniformizm, ile jedność w pluralizmie. Zawsze tak było, że w danej wersji językowej *Communio* ukazywały się takie artykuły (własne lub tłumaczone z innych języków), które odpowiadały na konkretne problemy istniejące w danym kraju. Z tej przyczyny łatwo da się zauważyć, że również wersja polska bardziej lub mniej różni się od innych edycji *Communio*, co nie jest skutkiem przypadku, lecz wielu przemyśleń, w których na pierwszy plan wysuwa się troska o czytelnika polskiego i wyjście naprzeciw jego zainteresowaniom, pytaniom, wątpliwościom i poszukiwaniom.

Na bazie dwudniowych prac międzynarodowego zespołu redakcyjnego, w czasie zebrania członków redakcji polskiej, udało się nam ustalić prowizorycznie następujące tematy polskich zeszytów *Communio* w roku 2000: 1. „Nie mów fałszywego świadectwa” (kontynuacja przykazań Dekalogu, omawianych z reguły w każdym pierwszym numerze danego roku); 2. „Trójca Święta a Eucharystia” (zeszyt idzie po linii myśli Jana Pawła II, który w liście *Tertio millennio adveniente*, nr 5, zapowiedział, że Rok Jubileuszowy będzie zarazem rokiem uwielbienia Trójcy Świętej oraz rozważania tajemnicy Eucharystii); 3. „O b c y” (omówienie problemu migracji i różnorodnych zagadnień związanych z obecnością obcokrajowców na terenie kraju); 4. „Millenaryzm” (prezentacja i ustosunkowanie się do oczekiwań, nadziei i niepokojów związanych z końcem drugiego tysiąclecia); 5. „U m i a r k o w a n i e” (kontynuacja cnót kardynalnych, omawianych w każdym piątym zeszycie roku); 6. „Bilans drugiego tysiąclecia” (temat najbardziej niepewny i jeszcze nie opracowany na międzynarodowym zjeździe, dlatego nie jesteśmy w stanie zapewnić, że na pewno się ukaże na łamach naszej wersji *Communio*).

Jak już wspomniałem wcześniej, jesteśmy otwarci na wszelkie artykuły polskojęzyczne, odpowiadające tematom poszczególnych numerów oraz profilowi i duchowi czasopisma. Będziemy również wdzięczni za wszelkie krytyczne uwagi i propozycje czytelników. Chcemy bowiem, by *Communio* dobrze służyło jak najszerszym kręgom czytelników, by podejmowało tematykę aktualną i najbardziej absorbującą naszych odbiorców.

